

DREPTUL

LEGIslaTİUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul posta

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I*: Elisaveta Zamfirescu cu Ștefana G. Mironescu.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Florica Ath. A. Că-tuneanu.

Curtea de apel din Galați, secțiunea II: Firma comercială S. & W. Hofman cu Direcțiunea generală C. F. R.

Cronica judiciară. — *Tribunalele pentru copii în Franța*, de Gri-gore Puricescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 7 Mai 1913

Președînța d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Elisaveta Zamfirescu cu Ștefana G. Mironescu

COMPETINȚA. — CURTE DE APEL. — SECȚIUNI. — REPARTIȚIA
APELURILOR. — ART. 26 L. ORG. JUDECĂTOREASCĂ.

SIMULAȚIUNE. — SUBROGAȚIE. — CONTRA — ÎNSCRIS. — TERTII.
— ART. 1175 COD. CIVIL.

1° Secțiunile unei Curți de apel având o egală competență de a judeca apelurile ce 'i sunt deferi-te, repartiția lor de către primul-președinte, po-trivit art. 26 din legea de organizare judecăto-rească, este o măsură de administrație interioară a Curței fără caracter atributiv de competență.

2° In materie de simulațiune, se consideră ca terții toți achizitorii de drepturi cari au tratat cu părțile în urma actului simulat, aceasta în ve-derea necesității de a se garantă siguranța re-lațiunilor sociale.

Prin urmare, Curtea de apel anulând subroga-ția în parte într'un act de ipotecă consimțită unei persoane de creditorul ipotecar și pentru aceasta întemeindu-se pe contra-inscrisul intervenit nu-mai între acesta și debitor, fără concursul sub-rogatului care n'a tratat decât în vederea actu-lui mărturist, violează art. 1175 cod. civil, și decizia dată urmează a fi casată.

No. 344. — Casată, în urma recursului făcut de Eli-saveta Zamfirescu, decizia Curței de apel din București secția III, No. 61 din 1910, dată în procesul cu Ștefan G. Marinescu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier D. Giuvăru. S'a ascultat d-l C. Panaitescu, avocatul recu-rentei, în desvoltarea motivelor de casare; d-l N. Durma, avocatul intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Violarea art. 110 și 111 bis pr. civilă, și a dispozi-țiunilor din legea de organizare judecătorească pentru repartizarea judecăților».

Având în vedere decizia Curței de apel din Bucu-rești, secția III, No. 61 din 1910, din care se con-stată că, în contra sentinței tribunalului Ilfov, No. 101 din 1908. prin care s'a admis prima acțiune în anularea actului de împrumut cu ipotecă dintre Elena Marinescu și Gh. Constantinescu, s'a făcut două a-peluri: unul de Elena Marinescu, la 21 Aprilie 1908, repartizat la secțiunea III, altul de Gh. Constanti-nescu la 5 Mai 1908, repartizat la secțiunea II; că,

în urmă, Elena Marinescu, la 29 Mai 1909, introduce apel și în contra sentinței aceluiaș tribunal No. 311 din 1909, prin care i s'a respins ca nesusținută a doua acțiune pentru anularea aceluiaș act de împrumut cu ipotecă, apel repartizat la secțiunea II; că, din cauza conexității lor, apelurile dela secțiunea II, au fost trimise la secțiunea III, investită cu judecarea primului apel din 21 Aprilie 1908; că, în urma conexării, Elena Marinescu retrăgând apelul repartizat la secțiunea III și această secțiune rămânând să judece numai apelurile ce-i fuseseră trimise de secțiunea II, recurenta Elisabeta Zamfirescu a cerut retrimiteră lor la secțiunea II unde au fost la introducerea lor repartizate, pe motiv că prin retragerea apelului dela secțiunea III a dispărut cauza care a atras la această secțiune judecarea celorlalte două apeluri, iar Curtea de apel a respins cererea ca tardivă, de oarece, în urma conexării, s'au făcut acte de procedură și rezolvat alte incidente de către secțiunea a III-a;

Considerând că secțiunile unei Curți de apel având o egală competență de a judeca apelurile deferite acelei Curți, repartiția lor de către primul-prezident, potrivit art. 26 din legea de organizare judecătorească, este o măsură de administrațiune interioară a Curții fără caracter atributiv de competență;

Că, în speță, secțiunea III a Curții de apel, respingând declinatorul de competență și cererea de a se retrimite la secțiunea II cele două apeluri rămase de judecat după retragerea apelului introdus la aceea secțiune, n'a violat dispozițiunile art 110, 111 bis din procedura civilă și art. 26 din legea organizării judecătorești și n'a săvârșit nici un exces de putere, așa că primul motiv de recurs este neîntemeiat.

Asupra motivelor II și III de recurs :

«Violarea art. 960, 973, 1173, 1175, 1201 și 1176 al. I cod. civil, și art. 721 p. civilă. — Omisiune esențială și nemotivare».

Având în vedere că Curtea de apel constată prin deciziunea supusă recursului că Elena Marinescu, căsătorită sub regimul dotal, a cerut și obținut dela tribunal autorizațiunea de a se împrumuta cu ipotecă asupra imobilului său dotal pentru căutarea sănătății și alimente; că, în baza acestei autorizațiuni, prin act autentic și înscris la tribunalul Ilfov secția notariatului sub No. 608 din 1911, Gh. Constanti-

nescu împrumută Elenei Marinescu 11.500 lei, cu ipotecă asupra imobilului dotal și imediat subrogă pe recurenta Elisabeta Zamfirescu în această ipotecă pentru 4.600 lei; că, deși ipotecarea imobilului dotal a fost autorizată pentru căutarea sănătății și alimente, Gh. Constantinescu și Elena Marinescu au contravenit la jurnalul tribunalului de autorizare, înțelegându-se, — înțelegere constatată printr'un contra-înscris sub semnătură privată și nedatat, — ca creditorul să construiască pe locul dotal al debitoarei două corpuri de casă de valoare egală cu suma prevăzută în actul de împrumut cu ipotecă, pe care Gh. Constantinescu declară în contra-înscris că nu a numărat-o la facerea ipotecei; că, Gh. Constantinescu neexecutând decât o parte din construcțiuni, Elena Marinescu chiamă în judecată pe numitul creditor și pe subrogata Elisaveta Zamfirescu pentru anularea ipotecei ca fiind făcută fără cauză, acțiune admisă de tribunalul Ilfov, secția III, ca întemeiată numai față de Gh. Constantinescu, prin sentința No. 101 din 1908; că, pe când această acțiune era pendinte în apel la Curte, Elena Marinescu introduce o nouă acțiune cerând anularea aceleiaș ipotecei pentru dol și fraudă la art. 1253 cod. civil, acțiune respinsă ca nesusținută prin sentința No. 311 din 1909, a aceluiaș tribunal; că, această sentință fiind asemenea apelată, Elena Marinescu, apelanta, declară la Curte că înțelege să se judece numai în această de a doua acțiune și că renunță la apelul făcut contra sentinței No. 101 din 1908, iar Curtea de apel, prin decizia atacată cu recurs, a anulat pentru dol și fraudă la lege actul de ipotecă dintre Elena Marinescu și Gh. Constantinescu și, pe cale de consecință, a anulat și subrogația dintre Gh. Constantinescu și Elisabeta Zamfirescu, precum și toate actele de urmărire și ordonunța de adjudecare prin care Elisaveta Zamfirescu a devenit adjudecatara imobilului dotal pe temeiul menționatei acte;

Având în vedere că, pentru a decide astfel, Curtea de apel motivează că Gh. Constantinescu s'a făcut complicele Elenei Marinescu spre a fraudă legea, de oarece știa bine că banii ce-i împrumuta nu aveau să servească nici la căutarea sănătății, nici la alimente; că, odată anulată ipoteca lui Gh. Constantinescu, este nulă și subrogația Elisabetei Zamfirescu care nu putea dobândi mai multe drepturi decât avea Gh.

Constantinescu însuși; că, dacă s'ar menține subrogația, ar fi să se permită în mod indirect fraudă la lege, căci Gh. Constantinescu a putut foarte bine să facă subrogația în scopul de acoperi această fraudă; că, însă, Curtea de apel nu constată și dacă Elisabeta Zamfirescu a participat la fraudă dintre Elena Marinescu și Gh. Constantinescu;

Considerând că, deși debitoarea Elena Marinescu a susținut existența unui dol din partea creditorului Gh. Constantinescu spre a o face să consimță la ipotecă, însă din contra-înscrisul invocat de dânsa și pe care Curtea de apel îl ia de bază a deciziei sale, rezultă că debitoarea, de conivență cu creditorul, au simulat adevărata cauză a ipotecei în scopul de a eluda legea, care nu permite ipotecarea imobilului dotal pentru a se face construcțiuni noi; că, dar, nu poate fi vorba în speță de dol, adică de o cauză de vițiere a consimțământului și deci de o nulitate care să poată avea efecte și față de terții, ci de o simulațiune concertată de comun acord între Elena Marinescu și Gh. Constantinescu pentru a ascunde cauza ipotecei și a eluda legea;

Considerând că, contra-înscrisul secret intervenit între Elena Marinescu și Gh. Constantinescu din care reiese simulațiunea frauduloasă concertată de comun acord de aceste părți pentru a ascunde cauza ipotecei și a eluda legea, nu poate fi opozabil subrogatei Elisabeta Zamfirescu care a tratat cu Gh. Constantinescu în vederea actului mărturisit, adică actului de ipotecă, întru cât în materie de simulațiune se consideră ca terții și toți achizitorii de drepturi cari au tratat cu părțile în urma actului simulat, aceasta în vederea necesității de a se garanta siguranța relațiunilor sociale;

Că, prin urmare, Curtea de apel anulând subrogația în parte în actul de ipotecă consimțită Elisabetei Zamfirescu și creditorul Gh. Constantinescu și pentru aceasta întemeindu-se pe contra-înscrisul secret intervenit numai între Elena Marinescu și Gh. Constantinescu, a violat dispozițiunile articolului 1175 din codul civil;

Considerând că, nu are nici o valoare și nu poate schimba soluția cauzei motivul invocat de Curtea de apel, pentru a declara opozabil Elisabetei Zamfirescu contra-înscrisul în discuțiune, că a neglijat de a se informa dela debitoarea Elena Marinescu asupra

cauzei reale a ipotecei mai înainte de a consimți la subrogație, de oarece, chiar în teoria după care cei ce contractează cu femeia dotală, în cazurile în care legea autoriză înstrăinarea sau ipotecarea imobilului dotal, sunt dator să supravegheze întrebuintarea la destinațiune a banilor dați femeii, se admite că această îndatorire încetează atunci când este imposibilitate de fapt de a se face acest control, cum ar fi în cazul căutării sănătăței și întâmpinării cheltuelilor de toată ziua, motiv pentru care tribunalul care a autorizat în speță ipotecarea a dispensat expres pe Gh. Constantinescu de a supraveghea întrebuintarea banilor împrumutați Elenei Marinescu;

Că, prin urmare, recursul fiind întemeiat din acest punct de vedere, cată să fie admis fără a fi nevoie ca această înaltă Curte să cerceteze și să se pronuțe și asupra autorității lucrului judecat, invocat printr'unul din aceste motive de recurs;

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 3 Septembrie 1913

Președinta d-lui St. Mladoveanu, consilier

Florica Ath. A. Cătuneanu

DOTĂ. — INALIENABILITATE. — DOTĂ IMOBILIARĂ. — ALIENABILITATEA EI — EXCEPȚIUNE. — ART. 1248, 1249.

DOTĂ. — INALIENABILITATE. — IMOBIL. — REPARAȚIUNI. — ALIENABILITATEA FONDULUI DOTAL IMOBILIAR PROHIBIT PRIN ACTUL DOTAL. — ART. 1248, 1249 ȘI 1253 COD. CIVIL.

DOTĂ. — IMOBIL. — REPARAȚIUNI. — CONSERVARE. — INSTRĂINAREA FONDULUI DOTAL, — ART. 1253 COD. CIVIL.

¹ In deosebire de averea dotală imobiliară care este în principiu inalienabilă, dota mobilă nu este inalienabilă decât dacă aceasta s'a stipulat expres în actul dotal.

² Dispozițiunile art. 1253 cod. civil, care, prin derogare dela principiul inalienabilităței dotei imobiliare, încuviințează înstrăinarea imobilului dotal cu autorizația justiției pentru facere de reparațiuni mari neapărate pentru conservarea imobilelor dotale, se aplică și când e vorba de averea dotală mobilă, de oarece este constant în drept, că dota mobilă declarată inalienabilă prin actul dotal, este alienabilă în cazurile unde prin ex-

cepție înstrăinarea este permisă când e vorba de un fond dotal imobiliar.

3° Instrăinarea averii dotale, potrivit art. 1253 cod. civil, este prescrisă nu numai când este vorba de reparațiuni materiale, ci ori și când e vorba de un act de natură a prezerva dota de o ruină iminentă.

Curtea,

Asupra apelului d-nei Florica Ath. A. Cătuneanu cu autorizarea soțului său Ath. A. Cătuneanu, făcut prin petiția înregistrată la No. 1208 din 1913, contra jurnalului tribunalului Buzău cu No. 3681 din 18 Maiu 1913, prin care s'a respins cererea de a-i libera suma de 24.000 lei din averea sa dotală;

Având în vedere că, din desbaterile orale urmate în instanță și din actele din dosar se constată că între d-na Florica Ath. A. Cătuneanu și soțul său Ath. A. Cătuneanu, cu ocazia căsătorii lor au intervenit un contract matrimonial prin care d-na Cătuneanu își constituie ca zestre toată averea sa, adoptând regimul dotal, în plus o clauză de inalienabilitate și în ce privește averea mobilă; că, între alte imobile dotale, și-a constituit și imobilul din orașul Buzău, strada Târgului, colț cu piața Daciei; că, în cursul căsătoriei, acest imobil a ars, dar fiind asigurat, Societatea de asigurare a despăgubit-o de o parte din prejudiciul suferit. Soții Cătuneanu voind să reconstruiască acest imobil, printr'o cerere adresată tribunalului de Buzău, li s'au admis prin jurnalul cu No. 2399 din 1913 ca, după un plan și de viz întocmit, să întrebuițeze pentru reclădirea lui suma acordată de societatea de asigurare, a luat o altă sumă din fondul dotal, cari bani în executarea acestui jurnal s'a întrebuițat în reclădire, construindu-se mai în întregime, dar mai fiind necesar până la complecta lui terminare de suma de 24.000 lei;

Având în vedere că, în principiu, sub regimul dotal, averea imobiliară dotală este inalienabilă, de asemenea este inalienabilă și averea mobilă când prin contractul dotal s'a stipulat astfel;

Având în vedere că, la principiul inalienabilității dotei imobiliare, legiuitorul prin articolul 1253 cod. civil a derogat încuviințând înstrăinarea imobilului dotal cu autorizațiunea justiției, între altele, spre a

face reparațiuni mari neapărate pentru conservarea imobilelor dotale;

Având în vedere că este constant în drept, că dota mobilă este alienabilă în cazurile unde prin excepție înstrăinarea este permisă, când este vorba de un fond dotal imobiliar;

Având în vedere că doctrina și jurisprudența discutând interpretarea înțelesului ce trebuie să aibă dispozițiunea legii: „spre a face reparațiuni mari neapărate pentru conservarea imobilului dotal“ sunt de acord a recunoaște că înstrăinarea este permisă, nu numai când este vorba de reparațiuni materiale, ci orice act de natură a prezerva dota de o ruină iminentă, urmărindu-se esențialul: conservarea averii dotale;

Având în vedere că, dacă aceasta este interpretarea acestei dispozițiuni, rămâne a examina în fapt, dacă, prin neîntrebuițarea acestor lucrări, averea dotală ar fi în risc de a se periclita;

Având în vedere că, din actul de expertiză se constată că, imobilul este mai în întregime construit, rămânând a se mai executa lucrări pentru acoperiș, fără de care imobilul dotal ar pierde întreaga sa valoare;

Că, dar, dacă așa stau faptele, este cert că prin încuviințarea facerii acestor lucrări, averea dotală se conservă și scopul legii este atins;

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

Semnați: I. Coandă, D. D. Săulescu, P. Hagiopol.

Opiniune

Pentru motivele din jurnalul apelat, sunt de părere a se respinge apelul făcut de Florica Ath. A. Cătuneanu cu autorizațiunea soțului său Ath. A. Cătuneanu și a se confirma jurnalul tribunalului.

Semnat: St. Mladoveanu.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

SECȚIUNEA II

Audiența dela 15 Octombrie 1913

Președința d-lui V. Tătaru, președinte

Firma comercială S. & W. Hofman cu Direcțiunea generală C. F. R.

CONTRACT DE TRANSPORT. — ACȚIUNE. — PRESCRIPTIUNE. — ART. 956 COD. COM.

Prescripția de scurtă durată prevăzută de art. 956 cod. comercial, se aplică în general la toate acțiunile derivând din contractul de transport, iar nu numai când vorba de pierdere, avarie sau întârziere, menționarea acestor cazuri în partea

finală a acestui articol fiind făcută în scop de a indica de când începe prescripția, iar nicidecum de a enumăra în mod limitativ cazurile când se aplică această prescripție.

No. 32. — S'a prezentat din partea direcțiunii C. F. R. d-l avocat Otto Hubert, iar din partea firmei apelante d-l avocat Th. Missir.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de firma comercială S. & W. Hofman, sucursala Galați, contra sentinței comerciale No. 23 din 1913, a tribunalului Covurlui secția II, prin care i s'a respins acțiunea intentată contra Direcțiunii generale a C. F. R. ;

Având în vedere susținerile părților ;

Având în vedere că din actele aflate la dosar și debaterile urmate, se constată că, la adresa firmei S. & W. Hofman, sucursala Galați, sosind în vara anului 1911, mai multe vagoane de cherestea, n'au putut fi descărcate din cauza grevei muncitorilor, care avea loc tocmai atunci, așa că direcția docurilor a impus numita firmă la o taxă de locațiune în sumă de 5.550 lei, pentru vagoanele a căror descărcare a întârziat, eliberând chitanța No. 43 din 16 August stil nou 1911. La 7 August stil vechiu 1912, adică după mai bine de un an, firma apelantă intentă acțiune în contra Direcțiunii C. F. R. spre a-i restitui suma ca nedrept percepută, întrucât vagoanele n'au putut fi descărcate din cauza grevei, care constituie o forță majoră. Tribunalul Covurlui secțiunea II, prin sentința comercială No. 23 din 1913, a admis finele de neprimire ridicat de direcția C. F. R. respingând acțiunea ca fiind preserisă conform art. 956 cod. comercial, cestiune care a fost dedusă și azi înaintea Curței ;

Considerând că, conform art. 956 cod. comercial, acțiunile în contra căraușilor se prescriu prin șase luni când transportul s'a făcut în Europa, cum e în speță.

La aceasta firma apelantă obiectează, în prim loc, că această scurtă prescripțiune se aplică numai la acțiunile ce derivă din pierderea totală sau parțială a mărfurilor, din avarie sau întârziere în predarea lor, bazându-se pe ultima parte a textului citat care în adevăr vorbește numai de aceste cazuri ;

Având în vedere că, dacă art. 956 menționează în

partea sa finală numai pierderea, avaria sau întârzierea în predare a mărfii, aceasta o face în scopul de a preciza de când începe a curge prescripția în anumite ipoteze spre a evita îndoiala ce ar putea naște în această privință, iar nici de cum pentru a enumăra în mod limitativ cazurile la care se aplică prescripția, căci pentru aceasta a stabilit principiul în partea sa inițială, declarând că toate acțiunile derivând din contractul de transport sunt supuse prescripțiunii de șase luni ; aceasta e atât de adevărat încât dacă ne-am referi numai la litera legii, ar urmări să decidem că numai acțiunile contra căraușului se prescriu prin 6 luni, și cu toate acestea este admis fără discuțiune că această prescripție se aplică și la acțiunea căraușului contra expeditorului sau deținătorului, bine înțeles dacă derivă din contractul de transport, așa că cestiunea se reduce de a se ști dacă, în speță, acțiunea firmei apelante derivă din contractul de transport ;

Considerând că, după cum s'a arătat mai sus, taxa a fost percepută de direcția docurilor pentru că vagoanele n'au fost descărcate de destinatarul firmă decât cu o întârziere de câteva zile ; este vorba deci de o sumă cuvenită Statului cu ocazia transportului mărfii și înainte ca marfa să fi fost luată în primire de destinatar, deci acțiunea ce Statul ar fi avut în caz de neplată, era o acțiune rezultată din contractul de transport și este evident că aceeași natură are și acțiunea prin care se cere restituirea sumei ca nedrept plătită ;

Că, în ce privește timpul trecut dela plata sumei până la intentarea acțiunii, se constată și se reamintește de părți că este mai mare de șase luni ;

Având în vedere că, în al doilea loc, firma apelantă susține că, chiar dacă s'ar da art. 956 o aplicare generală la toate acțiunile derivând din contractul de transport și nu numai la cele enumerate în partea sa finală, încă în speță nu este aplicabil, nefiind vorba de un contract de transport, căci prin chitanța No. 43 din 16 August 1911, se stabilește o nouă convențiune prin care direcția C. F. R. ia numai în depozit suma de 5.550 lei, până la tranșarea diferendului ivit din cauza nedescărcării vagoanelor la timp ;

Considerând că prin chitanța menționată, subscrisă de receptorul docurilor din Galați, se arată că suma

s'a încasat pentru acoperirea taxelor de locație și deci nu poate fi vorba de o nouă convenție, că dacă prin ea se mai adaogă că suma s'a primit pentru depozit și că s'a eliberat depunătorilor compturile și în caz de restituire chitanța nu are valoare, fără acele compturi, de aci nu rezultă decât că, dacă direcția va recunoaște dreptatea întâmpinărilor firmei apelante, îi va restitui suma cum se obișnuște în atare împrejurări, nu a înțeles însă să-și ia o obligațiune; de altfel, chitanța este subscrisă de perceptorul docuilor, și acest funcționar nu este competent de a lucra în numele direcției, făcând acte de administrațiune, cădere ce are numai administratorul docurilor;

Având în vedere că, în cele din urmă, apelanta pretinde că prescripțiunea a fost întreruptă prin corespondența urmată, și anume prin reclamațiile ce a adresat la direcție cum și prin scrisorile cu data de 20 Noembrie 1811 și 26 August 1912, ce a primit ca răspuns dela direcția C. F. R.;

Considerând că, conform art. 946 cod. comercial, întreruperea prescripțiunii se regulează după dispozițiunea codicelui civil; că potrivit art. 1865 cod. civil, întreruperea se operă: 1) prin o cerere în judecată; 2) prin un act începător de executare; și 3) prin recunoașterea de către debitor a dreptului celui contra căruia prescrie; simplele reclamațiuni adresate direcției C. F. R., nu sunt acte întreruptive, iar scrisorile ce a primit ca răspuns nu constituiesc din partea ei o recunoaștere a dreptului apelantei. Și în adevăr, prin prima scrisoare, o cartă poștală dela 20 Noembrie 1911, se cere scrisorile de trăsură, de altfel dela această dată până la intentarea acțiunii 7 August 1912, a trecut mai mult de șase luni, iar prin a doua scrisoare dela 26 August 1912 stil nou, direcția nu numai că nu recunoaște dreptul firmei, dar îi refuză restituirea taxei;

Că, dar, toate obiecțiunile ridicate în contra finelui de neprimire bazat pe prescripție sunt nefondate și deci bine tribunalul a respins acțiunea;

Că, astfel fiind, apelul făcut de zisa firmă urmează a se respinge ca neîntemeiat și a se confirma sentința apelată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte V. Tătaru, respinge apelul.

Semnați: V. Tătaru, D. Istrati, T. Rădvan.

Opiniune

Având în vedere că, din actele aflate la dosar și desbaterile urmate, se constată că la adresa firmei S. & W. Hoffman, sosind în vara anului 1911 un număr de 138 vagoane cherestea, a întârziat descărcarea lor, și pentru această întârziere direcția docurilor a impus pe numita firmă la o taxă de locațiune în sumă de 5.500 lei. La 16 August sf. n. 1911, firma apelantă, spre a putea obține eliberarea cherestelei, depune această sumă ca depozit până la lichidare, primind chitanța No. 43; la 7 August st. n. 1912 firma intentă acțiunea de față contra Direcțiunei căilor ferate spre a-i restitui suma ca nedrept percepută, întru cât vagoanele nu au putut fi descărcate din cauza grevei muncitorilor, care constituie o forță majoră. Tribunalul Covurlui secția II, prin sentința apelată No. 23 din 1913, a admis finele de neprimire ridicat de Direcția căilor ferate și a respins acțiunea ca prescrisă conform art. 956 cod. comercial, chestiune care a fost dedusă și azi înaintea Curței;

Considerând că, conform art. 956 cod. comercial, acțiunile contra căraușilor derivând din contractu de transport se prescriu prin trecere de șase luni sau de un an după locul în care s'a făcut transportul mărfurilor;

Considerând că, aceste dispozițiuni, care se referă numai la transportul mărfurilor, și în special din partea finală a acestui text de lege, rezultă neîndoios că această scurtă prescripțiune se aplică numai la acțiunile îndreptate contra căraușilor relativ la marfa încredințată pentru transport și anume la acțiunile pentru pierderea totală sau parțială a mărfurilor, pentru avarie și întârziere în predarea lor;

Că, această prescripțiune de scurtă durată este creată în scopul de a nu prelungi prea mult responsabilitatea căraușului relativ la mărfurile încredințate pentru transport și în acelaș timp a nu zădărnici proba prejudiciului și originii lui;

Că, dispozițiunile acestui text de lege constituind o decădere de drepturi, sunt de strictă interpretare, și prin urmare nu se poate aplica decât la cazurile anume prevăzute în el;

Având în vedere că Direcțiunea căilor ferate susține că această prescripțiune se aplică la toate acțiunile derivând din contractul de transport și că prin partea finală a acestui text de lege se indică de când începe prescripțiunea în anumite cazuri spre a evita îndoiala în această privință, iar nici decum pentru a enumără în mod limitativ cazurile la care se aplică prescripțiunea;

Având în vedere că, această obiecțiune este neîntemeiată pentru motivele arătate mai sus, iar pe

de altă parte nu este admisibil ca, în acelaș text de lege să se prevadă un principiu general relativ la prescripțiune, iar când este vorba a se fixa termenul decând începe a curge, să se ocupe numai de cazurile referitoare la mărfurile încredințate pentru transport, lăsând celelalte cazuri supuse dreptului comun, deși nu există nici o rațiune a se face această deosebire și întrucât în toate cazurile se poate crea o îndoială asupra fixării de când curge prescripțiunea;

Având în vedere că, în specie, firma apelantă pretinde suma de 5.500 lei, nu ca derivând din contractul de transport, ci dânsa cere restituirea sumei pe temeiul convențiunii ce are cu direcția docurilor și ca sumă ce i s'a perceput pe nedrept;

Că, în sprijinul acestei cereri, firma prezintă chitanța No. 43 a casierului docurilor, care constată că, această sumă s'a vărsat cu titlu de depozit și cu dreptul de restituire, după tranșarea litigiului referitor la plata acestei taxe, întrucât firma s'a opus la această plată pe motiv că întârzierea de descărcare a provenit din forță majoră, convențiune care s'a confirmat de Direcția căilor ferate dispunând eliberarea chereștelei pe temeiul acestei chitanțe;

Că, obiecțiunea căilor ferate, că nu a existat între ea și firma apelantă altă convenție decât contractul de transport, susținând nevaliditatea chitanței No. 43 pe motiv că casierul docurilor nu avea calitatea a o emite, este nereserioasă, întrucât ea a fost confirmată de căile ferate eliberând mărfurile pe temeiul acestei chitanțe, iar pe de altă parte, casierul având calitatea a încasa suma în litigiu, a avut și calitatea a o încasa în forma în care s'a depus și în consecință a remite chitanțe;

Că, pentru toate aceste motive, în speță nepunându-se aplică prescripția prevăzută de art. 956 cod. comercial, ci prescripția ordinară de zece ani relativ la afacerile comerciale, suntem de părere a se respinge finele de neprimire ridicat de Direcția căilor ferate.

Semnat : D. Buzdugan.

Cronica judiciară

Tribunalele pentru copii în Franța

Aceste tribunale au fost organizate prin legea din 22 Iulie 1912, cunoscută sub numele de «*Loi sur les tribunaux pour enfants et adolescents et la liberté surveillée*».

Prin această lege se pune capăt marelui inconvenient pe care-l prezintă faptul, că anterior punerii ei în aplicare, minorii și adolescenții infractori erau judecați, pentru infracțiunile comise, la un loc cu toți infractorii de meserie, fiind prin aceasta supuși

unei dezaștroase influențe, pe care contactul cu acești infractori înveterați, o exercită asupra minorilor și adolescenților cari de cele mai multe ori erau trimiși înaintea judecăței, pentru că fuseseră surprinși cerând pe stradă sau furând câte ceva de ale mâncărei.

Prin actuala lege se prevăd dispozițiuni care tind la separarea infractorilor minori și adolescenți de ceilalți, precum și înlesniri pentru stabilirea unei colaborări eficiente între autoritatea judiciară și inițiativa particulară.

În afacerile penale, legea franceză prevede pentru infractor complectă lui majoritate la vârsta de 18 ani.

Minorul de 18 ani care comitea o infracțiune pedepsită de lege, în caz când s'ar fi dovedit că a lucrat fără discernământ, putea fi achitat și remis familiei sau asistenței publice și mai putea fi, până la vârsta de 21 de ani, internat într-o casă de corecțiune.

Prescriind astfel pedeapsa, legiuitorul nu făcea nici o distincțiune între diferitele vârste ale minorilor de 12, 13 ani, de 17 și 18 ani, internându-i pe toți, fără deosebire, în aceeaș casă de corecție.

Ce se întâmplă însă? În loc ca cei trimiși pentru corecție să se îndrepteze, mai rău se stricau. Nimeni nu poate, desigur, contesta că un infractor între 17 și 18 ani este mai mult pătruns de rău și de viciu decât unul de 12 sau 13 ani. În contact unii cu alții, cei mai tineri erau influențați de către cei mai în vârstă, care formau astfel pentru minorii până la 12 și 13 ani, un pericol cu atât mai mare, cu cât părților lor rele și corupte, veneau să se adauge retele deprinderi ale celor mai în vârstă, cari nu pentru prima oară comiseseră poate acte pedepsite de lege.

Că faptul este exact, îl dovedește diferitele statistici din care rezultă că, în casele de corecție în care nu se primeau decât indivizi până la 12 și 13 ani, numărul celor ce se îndreptau era în proporție de 40% și că, din potrivă, el se reducea aproape la zero, acolo unde la un loc erau primiți toți infractorii, indiferent de vârsta pe care o aveau.

Constatat este prin urmare faptul că apropierea minorilor de toate vârstele constituia o eroare, pe care prin legea mai sus enunțată, legiuitorul a înlăturat-o. Prin noua lege, infractorii sunt separați, fiind trecuți într-o parte cei mai mici de 13 ani, iar în cealaltă cei între 13 și 18 ani. Și unii și alții sunt sustrași dela procedura dreptului comun și în deosebi dela publicitatea audiențelor, excepțiune fiind făcută pentru infractorii între 17 și 18 ani, culpabili de o crimă care intră în resortul Curței cu jurați.

Ne vom ocupa în mod succesiv de ambele categorii de minori.

Infractori minori mai mici de 13 ani. — Un minor mai mic de 13 ani nu va putea nici odată, fie el bănuț de a fi comis o crimă sau delict, să fie deferit justiției represive.

Judecătorul de instrucție va remite pe infractor, în mod provizoriu, fie părinților, fie asistenței publice sau unei instituțiuni caritabile. Această supraveghere provizorie va dura tot timpul necesar unei anchete, care va purta nu numai asupra faptului delictuos, dar după cum însăși legea spune și «asupra

situațiunii materiale și morale a familiei, caracterului și antecedentelor copilului, condițiunilor în care a trăit și a fost crescut, precum și asupra mijloacelor proprii pentru a-i asigura îndreptarea».

«Judecătorul de instrucție va putea însărcina cu această anchetă complimentară un raportor, figurând într'o listă stabilită de către camera de consiliu la începutul anului judecătoresc și ales de preferință dintre categoriile următoare : magistrați sau foști magistrați, avocați, membrii de ambe sexe ai societăților de patronagiu recunoscute de utilitate publică sau desemnate prin ordonanțe prefectoriale și membri de ambele sexe din comitetele de apărare a copiilor dați judecăței»¹⁾.

Ancheta terminată, rezultatul este adresat magistratului, care o poate complecta, dacă găsește că este nevoe. După terminarea instrucției, judecătorul de instrucție comunică ancheta procurorului și trimite, dacă este loc, pe minor înaintea camerei de consiliu, audiențele camerei de consiliu nu sunt publice, la aceste audiențe neputând asista decât membrii comitetelor de apărare a copiilor dați judecăței, membrii agreeți de către tribunal ai societăților de patronagiu și ai altor instituțiuni caritabile care se ocupă de copii, precum și persoanele care au primit vre-o delegațiune din partea tribunalului²⁾.

Tribunalul nu poate pronunța pedepse, ci numai : 1) remiterea copilului familiei³⁾; 2) plasarea infractorului minor până la vârsta majoră, fie unei persoane demnă de încredere, fie unui azil sau internat apropiat, fie unui stabiliment de anormali; 3) încredințarea lui asistenței publice⁴⁾.

În al doilea rând, legiuitorul s'a ocupat de minorii infractori între 13 și 18 ani. Aceștia sunt traduși înaintea justiției represive și dispozițiunile care-i privesc, se deosebesc de ale celorlalți infractori, prin

1) Legea 22 Iulie 1912, art. 4 pag. 4.

2) Aceiași lege, art. 6.

3) Dacă prin ancheta făcută s'a stabilit că ea este demnă.

4) În primele două cazuri, tribunalul poate însărcina pe un delegat să controleze pe copil la părinții săi sau în stabilimentul care l'a primit, acest delegat are calitatea de a provoca, dacă judecătorul a propus, o măsură diferită de cea luată la început. Tot în lege se mai prevede că însăși minorul și cu atât mai mult familia pot cere în orice moment tribunalului de a schimba instituția în care a fost plasat.

faptul că sunt supuși unei jurisdicțiuni speciale organizată pentru ei.

Legea din 1912 creează în acest scop pe lângă fiecare tribunal o cameră specială pentru copii și adolescenți.

Nu pot asista la audiențele acestei camere decât aceleași persoane care pot asista la audiențele camerei de consiliu însărcinată cu judecarea minorilor infractori până la 13 ani.

Prin excepție la judecarea minorilor între 13 și 18 ani, sunt admiși și reprezentanții presei.

Și tocmai pentru acest motiv legea a prevăzut și următoarele foarte interesante dispozițiuni cu privire la presă : publicarea dărilor de seamă referitoare la debaterile tribunalelor pentru copii și adolescenți, este interzisă.

De asemenea și reproducerea ori și cărui portret al minorilor urmăriți, a ilustrațiunilor care'i privesc pe ei sau actele imputate lor⁵⁾.

Contravenienții la aceste dispozițiuni vor fi supuși la o amendă între 100 și 2000 de franci, asupra căreia va statua tribunalul corecțional⁶⁾.

Când adolescentul a lucrat cu discernământ, tribunalul îl poate condamna, și din potrivă când a lucrat fără discernământ. În această împrejurare infractorul va fi remis familiei, asistenței publice sau trimis într'o colonie penitenciară până la vârsta de 21 ani.

Acestea sunt, în mod sumar, dispozițiunile prin care legiuitorul francez, introduce tribunalele pentru copii în Franța. Însemnătatea lor nu poate scăpa nimănui și aceasta mai ales în timpurile actuale, în care aproape pe fiecare an criminalitatea juvenilă crește.

Fără îndoială că, printre cauzele care contribuiau la aceasta, una și poate dintre cele mai însemnate, era și aceia a relei organizări a instanțelor care aveau să judece pe infractorul minor.

Prin separarea acestor infractori, un pas înainte s'a făcut și desigur că dintre vițile pe care organizarea judecătorească, în diferitele ei instanțe, le prezintă, unul a fost nu numai înlăturat dar cu desăvârșire stins.

Paris.

Grigore Puricescu

5) Leg. cit. art. 19.

6) Același articol.